

SADRŽAJ

PREDGOVOR	15
FORWARD	16
Glava I	
TEORIJSKI POJAM I POZITIVNOPRAVNI POJAM UPRAVE	19
A. TEORIJSKI POJAM UPRAVE	19
1. Uprava kao složeni sistem	19
2. Pravno-političke koncepcije	21
a) Uprava i podela vlasti.	22
b) Uprava i izvršna vlast	23
c) Uprava i sudska vlast	25
d) Pravna država, legitimitet i legalitet upravnog delovanja	25
e) Teorijski pojam državne uprave	27
f) Teorijski pojam uprave kao javne službe.	28
3. Sociotehnološke koncepcije	28
a) Upravna pragmatika.	29
b) Naučna organizacija rada	29
c) Funkcije upravljanja	30
4. Uprava kao sistem za socijalnu regulaciju	31
a) Savremeni teorijski pojam uprave	31
b) Opšta teorija sistema	32
c) Kibernetička modelistika	33
d) Socijalna regulacija	35
5. Teorijski pojam uprave – zaključak	37
B. FUNKCIONALNI POJAM ADMINISTRACIJE	38
1. Uvodne napomene	38
2. Funkcionalni pojam uprave u materijalnom smislu	39
a) Upravna funkcija – uprava kao vlast	39
b) Upravna delatnost – uprava kao javna služba	41
3. Funkcionalni pojam uprave u formalnom smislu	43
C. ORGANIZACIONI POJAM UPRAVE	44
1. Uvodne napomene	44

2. Pojam i elementi organizacije	45
a) Pojam organizacije	45
b) Elementi organizacije.....	46
1) Normativni element organizacije (cilj).....	46
2) Subjektivni element organizacije (ljudi).....	47
3) Materijalni element organizacije (sredstva).....	50
4) Strukturni element organizacije (organizaciona struktura)	53
5) Statusni element organizacije (autonomija).....	54
3. Organi uprave.....	55
a) Subjekti ovlašćeni za obavljanje upravne delatnosti (vršioци uprave).....	55
b) Organski pojam uprave	57
c) Javna uprava	57
d) Javna ovlašćenja	58
e) Vrste upravnih organizacija.....	59
4. Teorijski pojam uprave – zaključak	60
D. POZITIVNOPRAVNI POJAM UPRAVE	61
1. Uvodne napomene	61
2. Pozitivnopravni pojam uprave u funkcionalnom smislu	62
3. Pozitivnopravni pojam uprave u organizacionom smislu.....	65
4. Pozitivnopravni pojam uprave – zaključak	65
Glava II	
UPRAVNO PRAVO	69
A. UPRAVNO PRAVO KAO POZITIVNO PRAVO	69
1. Konceptije predmeta upravnog prava	69
a) Uvodne napomene	69
b) Tradicionalna (uža) koncepcija predmeta upravnog prava	70
c) Savremeni (šira) koncepcija predmeta upravnog prava.....	72
d) Negativno određivanje predmeta upravnog prava	74
e) Predmet upravnog prava – zaključak	75
2. Uporedno upravno pravo.....	76
a) Evropskokontinentalni sistem upravnog prava	76
b) Anglosaksonski sistem upravnog prava	78
c) Ostali sistemi upravnog prava.....	79
d) Međunarodno upravno pravo.....	83
e) Evropsko upravno pravo	85
1) Pravo Evropske unije.....	85
2) Načela upravnog prava Evropske unije	87
3) Evropski upravni prostor	89

3.	Upravno pravo i pravni sistem	90
a)	Upravno pravo kao deo pravnog sistema	90
b)	Upravno pravo i druge grane prava	91
c)	Upravno pravo i reforma upravnog sistema	93
B.	NAUKA I SISTEM UPRAVNOG PRAVA	95
1.	Nauka upravnog prava	95
a)	Uvodne napomene	95
b)	Nastanak i razvoj nauke upravnog prava	97
c)	Nauka upravnog prava u Srbiji	101
g)	Nauka upravnog prava u bivšoj Jugoslaviji	108
2.	Metod naučnog proučavanja upravnog prava	109
3.	Sistem upravnog prava	111
a)	Opšte i posebno upravno pravo	111
b)	Posebno upravno pravo	112
c)	Opšti i posebni upravni postupci (<i>clausula: lex specialis derogat legi generali</i>)	114
C.	IZVORI UPRAVNOG PRAVA	117
1.	Opšta obeležja izvora upravnog prava	117
2.	Izvori upravnog prava u Srbiji	119
a)	Ustav kao izvor upravnog prava	119
b)	Zakon kao izvor upravnog prava	121
c)	Podzakonski opšti akti kao izvor upravnog prava	122
1)	Opšti akti skupština kao izvor upravnog prava	123
2)	Akti predsednika Republike kao izvor upravnog prava ...	124
3)	Opšti akti Vlade kao izvor upravnog prava	125
4)	Podzakonski opšti akti organa uprave kao izvor upravnog prava	125
5)	Opšti akti opština (gradova) kao izvor upravnog prava ...	126
d)	Opšti akti nedržavnih subjekata kao izvor upravnog prava ...	126
3.	Sudske odluke kao izvor upravnog prava	127
4.	Običajno pravo kao izvor upravnog prava	128
5.	Tehnička pravila i standardi kao izvor upravnog prava	128
Glava III		
ORGANIZACIJA UPRAVE		133
A. UVODNE NAPOMENE		133
1.	Javna, državna i nedržavna uprava	133
2.	Upravna javna ovlašćenja	134
B. USTAVNI POLOŽAJ I NORMATIVNI OKVIR UPRAVE U SRBIJI		135

1. Ustavni položaj uprave u Srbiji	135
2. Normativni okvir uprave u Srbiji	136
a) Zakon i drugi propisi	136
b) Načela rada državne uprave	137
c) Poslovi državne uprave	138
d) Položaj i uloga organa državne uprave	138
3. Ministarstva, organi uprave u sastavu i posebne upravne organizacije	141
4. Pokrajinska uprava	142
a) Uprava u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini	143
b) Uprava na Kosovu i Metohiji	144
5. Lokalna uprava	145
a) Organizacija vlasti i uprava na lokalnom nivou.	145
b) Opštinska i gradska uprava.	148
c) Zaštita lokalne samouprave.	149
C. DRŽAVNI SLUŽBENICI I NAMEŠTENICI.	150
1. Značaj upravnih kadrova	150
2. Pojam i vrste kadrova u upravi	153
a) Pojam kadrova u upravi.	153
b) Vrste kadrova u upravi.	155
c) Položaj i uloga ministra	156
3. Državni službenici i funkcioneri u Srbiji	158
a) Zakon o državnim službenicima	158
b) Radni odnosi u organima uprave.	159
c) Primena drugih propisa na radne odnose u organima uprave	160
d) Uređenje kadrovskog sistema	162
e) Načela delovanja državnih službenika.	163
f) Radna mesta i zvanja u organima državne uprave	164
4. Prijem u radni odnos u organima državne uprave	165
a) Popunjavanje izvršilačkih radnih mesta u organima državne uprave.	166
b) Popunjavanje položaja u organima državne uprave	169
c) Pripravnici	170
d) Nameštenici	171
5. Prava i dužnosti državnih službenika.	171
a) Prava državnih službenika.	172
b) Dužnosti državnih službenika	172
c) Sprečavanje sukoba interesa	174
6. Plate, naknade i druga primanja državnih službenika.	175

7. Ocenjivanje i napredovanje državnih službenika	176
a) Ocenjivanje državnih službenika	176
b) Napredovanje državnih službenika	177
8. Stručno usavršavanje i osposobljavanje državnih službenika.	177
a) Stručno usavršavanje državnih službenika	177
b) Dodatno obrazovanje državnih službenika	178
9. Premeštaj državnih službenika zbog potrebe rada.	178
10. Prava državnih službenika prilikom promene uređenja državnih organa	179
11. Odgovornost državnih službenika	180
a) Disciplinska odgovornost državnih službenika za povrede dužnosti iz radnog odnosa	180
b) Odgovornost državnih službenika za štetu.	182
c) Krivična i prekršajna odgovornost državnih službenika	183
12. Prestanak radnog odnosa.	184
13. Pravna zaštita državnih službenika i postavljenih lica.	184
14. Službenička etika	185
15. Uzbunjivači (<i>whistle blowers</i>).	188
Glava IV	
KONTROLA UPRAVE	193
1. Uvodne napomene	193
2. Politička kontrola uprave	193
3. Pravna kontrola uprave.	194
4. Upravna kontrola uprave	195
a) Pojam i vrste upravne kontrole uprave	195
b) Unutrašnja administrativna kontrola.	197
1) Opšte napomene	197
2) Instanciona kontrola	198
3) Službeni nadzor	199
c) Spoljna administrativna kontrola.	201
5. Sudska kontrola uprave.	202
6. Posebni oblici kontrole uprave	204
a) Javno tužilaštvo	204
b) Zaštitnik građana (ombudsman)	206
c) Ustavna žalba.	209
Glava V	
PRAVNI I MATERIJALNI AKTI UPRAVE	215
1. Opšte napomene	215
2. Upravni propisi	215

3. Pojedinačni pravni akti uprave	217
a) Upravni akt	217
1) Pravno dejstvo upravnog akta	223
2) Vrste upravnih akata	225
3) Pogrešni upravni akti	228
b) Rešenje	231
c) Zaključak	232
d) Garantni akt	232
e) Upravni ugovor	233
4. Upravne radnje (materijalni akti uprave)	236
a) Vođenje evidencija i izdavanje uverenja (dokumentovanje)	237
b) Pružanje informacija (saopštavanje)	237
c) Primanje izjava	238
d) Prinudne upravne radnje	238
e) Ostali materijalni akti uprave	239
f) Prigovor protiv upravne radnje	239
5. Pružanje javnih usluga	239

Glava VI

UPRAVNI POSTUPAK	243
1. Regulisanje upravnog postupka zakonom	243
2. Zakoni o opštem upravnom postupku u Jugoslaviji i Srbiji	244
3. Značaj i struktura Zakona o opštem upravnom postupku (2016) ..	246
4. Osnovna načela upravnog postupka	248
5. Nadležnost za rešavanje u upravnom postupku	251
a) Pojam i vrste nadležnosti u upravnom postupku	251
b) Određivanje stvarne i mesne nadležnosti po ZUP-u	252
c) Promena nadležnosti	253
d) Sukob nadležnosti	254
e) Izuzeće službenog lica	255
6. Učesnici u upravnom postupku	256
a) Stranka u upravnom postupku	256
b) Zastupanje stranke	258
7. Opštenje organa i stranaka	259
a) Pisano, usmeno i elektronsko opštenje	259
b) Podnesci	260
c) Pozivanje	260
d) Zapisnici	261
e) Razgledanje spisa i obaveštavanje o toku postupka	261

f) Obaveštavanje	262
g) Dostavljanje	263
8. Rokovi u upravnom postupku.....	265
9. Vraćanje u pređašnje stanje	266
10. Troškovi upravnog postupka	267
11. Prvostepeni upravni postupak.....	269
a) Pokretanje upravnog postupka i zahtevi stranaka.....	269
b) Poravnanje	271
c) Postupak do donošenja rešenja.....	271
d) Prethodno pitanje	273
e) Usmena rasprava.....	274
f) Dokazivanje	275
g) Rešenje i zaključak	279
12. Drugostepeni upravni postupak	282
a) Pravo na žalbu.....	282
b) Žalbeni postupak prema ZUP-u	283
c) Postupanje prvostepenog organa po žalbi	285
d) Postupanje (odlučivanje) drugostepenog organa po žalbi	286
e) Pravo na prigovor.....	288
13. Vanredna pravna sredstva u upravnom postupku	289
a) Menjanje i poništavanje rešenja u vezi sa upravnim sporom ..	290
b) Ponavljanje (upravnog) postupka	290
c) Poništavanje konačnog rešenja	292
d) Ukidanje rešenja	293
e) Poništavanje, ukidanje ili menjanje pravnosnažnog rešenja na preporuku Zaštitnika građana.....	293
f) Zajedničke odredbe o poništavanju, ukidanju ili menjanju rešenja	293
14. Izvršenje rešenja	294
a) Izvršnost upravnog akta	294
b) Upravno i sudsko izvršenje.....	295
c) Načini izvršenja.....	296
15. Kaznene odredbe	298
Glava VII	
UPRAVNI SPOR.....	301
1. Nastanak i razvoj upravnog spora.....	301
2. Pojam i vrste upravnih sporova.....	302
3. Nastanak i razvoj upravnog spora u Srbiji (i bivšoj Jugoslaviji)....	304
4. Zakon o upravnim sporovima.....	306

a) Razlozi za donošenje Zakona o upravnim sporovima (2009) ..	306
b) Osnovni nedostaci novog Zakona o upravnim sporovima (2009)	307
c) Predmet upravnog spora	308
5. Nadležnost za vođenje upravnog spora	310
a) Sudovi	310
b) Tužilac i tuženi (stranke u upravnom sporu)	311
c) Pokretanje upravnog spora	312
6. Tužba u upravnom sporu	313
a) Sadržina tužbe	313
b) Prethodni postupak po tužbi	314
c) Redovni postupak po tužbi	315
7. Sudske odluke u upravnim sporovima	317
a) Presude u upravnim sporovima	317
b) Rešenja u upravnim sporovima	318
8. Pravna sredstva u upravnim sporovima	318
a) Zahtev za preispitivanje sudske odluke	319
b) Ponavljanje postupka	319
9. Izvršenje presude u upravnom sporu	321
10. Novčane kazne za službena lica	322
Glava VIII	
UPRAVNO PRAVO U SRBIJI – <i>POST SCRIPTUM</i>	325
A. IZVEŠTAJ KOMISIJE EVROPSKE UNIJE O UPRAVNOJ REFORMI U SRBIJI U KONTEKSTU ČLANSTVA U EU	325
B. ZUP U TRANZICIJI – USPON I PAD NOVOG ZAKONA O OPŠTEM UPRAVNOM POSTUPKU	328
1. Mali jubilej – osam godina od usvajanja novog ZUP-a	328
2. Pregled najznačajnijih inovacija u novom ZUP-u	329
a) Upravni postupak i upravno postupanje	331
3. Upravna stvar	333
a) Radikalno proširen pojam upravne stvari	333
b) Upravna stvar u ranijem ZUP-u i novom ZUP-u	333
c) Različite zakonske definicije upravne stvari	335
4. Garantni akt	336
a) Sporna pravna priroda garantnog akta	336
b) Garantni akti već postoje (pod drugim nazivima)	337
c) Treća lica nisu zaštićena od nezakonitog garantnog akta	338
5. Upravni ugovor	339

a) Upravni ugovor kao upravna stvar	339
b) Ugovor između „pravno nejednakih volja“ (?)	340
c) Propust kod zaključivanja upravnog ugovora	341
d) Autentično tumačenje upravnog ugovora.	343
6. Upravne radnje	344
a) Upravne radnje kao upravna stvar	344
b) Teorijska definicija upravne radnje	344
7. Pružanje javnih usluga	346
a) Pružanje javnih usluga kao upravna stvar	346
b) Šta se po ZUP-u smatra javnom uslugom.	347
8. Prigovor	347
a) Prigovor prema novom ZUP-u.	347
b) Prigovor iz novog ZUP-a u praksi	348
9. Usklađivanje sektorskih zakona sa ZUP-om.	349
a) Rokovi za usklađivanje sektorskih zakona	349
b) Dva dokumenta Koordinacionog tela	350
c) Izveštaji SIGME i Evropske komisije o usklađivanju sektorskih zakona sa ZUP-om.	351
d) Registar administrativnih postupaka.	352
REFERENCE	353
PRAVNI IZVORI I DOKUMENTI.	375
CONTENTS.	377